

Nowiny z Gminy

Numer 8(12)2012r.

Maj - czerwiec 2012r.

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

„Podobasz mi się Mamo”

pamięci mojej Mamy, Sabiny

Przychodzisz o dowolnej porze
w koronie gwiazd
nie z tego świata

siadasz w staromodnym fotelu
i milczysz
w wyblakłych kwiatach
tapicerki

*
podobasz mi się Mamo
z twego domowego tronu
panowałaś w rozległym
królestwie seriali
dzienników i plotek

padały pobożne życzenia
zwykle prośby
o zawieszenie firanek w oknie z pelargonią
i przestrogi na wyrost

twoje rady leciały w niebo
w zbuntowane płoty
skąd rykoszetem trafiały do serca

wiele guzików doczekało się pętelek
pytań odpowiedzi
kartki zeszytów cierpliwych liter
od których jestem
chodzącym listem
od ciebie

ileż słów
marzeń i modlitw

*
podołało mi się to Mamo
pamiętam ten wieczór
gdy po kolacji płakałaś
nad fotografią ojca
ale już nad ranem
pachniało kakao
i śpiewałaś Eugeniusza Bodo

*
podobasz mi się Mamo
choć milczysz
wciąż stawiam ci herbatę
w kolorze twoich oczu
po którą już nie sięgasz

lecz lubię gdy wypełniasz
moje sny
każdą obecnością
w mojej krwi

Włodek „Grabocha” Grabowski

*Wszystkim Mamom,
które codziennie rozwijają nad nami
swoje anielskie, opiekuńcze skrzydła
Życzymy,
by za ich trud i poświęcenie,
choć przez chwilę w Ich sercach zagościło
szczęście i duma z nas.*

Dzieci.

Do Mieszkańców Gminy Dąbrowa Zielona

Szanowni Państwo.

Choć w gminie doszło już do wielu pozytywnych zmian tak bardzo oczekiwanych przez Was, które są widoczne, jest grupa osób niezadowolonych, przejawiająca swoje zaangażowanie głównie w pisanie skarg i donosów, kierowanych do różnych instytucji tj.: Urzędu Wojewódzkiego, Państwowej Inspekcji Pracy, Wydziału Nadzoru Prawnego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Kuratorium Oświaty i Prokuratury.

Najczęściej pojawiającym się zarzutem jest to, że w Gminie Dąbrowa Zielona nie było powodzi i podtopień, a gmina realizuje remonty obiektów i dróg ze środków powodziowych. Pozostawiam to Państwa ocenie. Moja ocena od początku była jasna i jednoznaczna. Powinno się pociągnąć do odpowiedzialności karnej osobę, która dopuściła się zaniechania czynności przewidzianych prawem w sytuacji klęski żywiołowej, a tym samym pozbawienia mieszkańców, głównie rolników, należnej im pomocy z tytułu strat, jakie ponieśli w gospodarstwach i uprawach. Zapytacie Państwo dlaczego tego nie zrobiłam? Szkoda mi było czasu i zdrowia na takie działania przy świadomości, ile muszę w tej gminie zrobić, by wydzwignąć ją z marazmu, w jakim się znalazła.

Informuję, głównie owych „pisarzy”, że na chwilę obecną w wyniku przeprowadzonych kontroli i wyjaśnień, żadne z zarzutów przedstawianych przed organami do których były kierowane, nie znalazły potwierdzenia. Fałszywa również jest informacja o wzroście zatrudnienia w Urzędzie Gminy. Liczba etatów w UG na koniec 2010 roku wynosiła 24 i 1/2, a obecnie 21 i 3/4.

**Wójt Gminy Dąbrowa Zielona
Maria Włodarczyk**

„U KOLEBKI HISTORII”

KAROL GEYER

„przemysłowiec, ziemianin, człowiek”

Karol Geyer z Dąbrową Zieloną związał się wtedy, gdy w imieniu żony, Marii, zarządzał dąbrowskimi dobrami i był zmuszony częściej tu przebywać. „Mąż mój – wspominała Maria – nadzorował w D.Z. administratora oraz reorganizował wiele przedsięwzięć, szczególnie przemysłowych. Odległy od dworu o trzy mile młyn, stojący na małej rzece, początkowo poruszany był wodą, a później przemienne wodą i elektrycznością. Zainstalowano nowe maszyny. Mąka z Kniei słynęła w okolicy z wysokiej jakości. Po całkowitej reorganizacji krochmalni, znajdującej się w drugim gospodarstwie [Olbrachcicach], Karol mógł być dumny z białości i jakości krochmalu. Później stał się on znany w całym kraju. [...] Konie pracowały na polach w poczwórnych zaprzęgach.

Dwa przypominające lokomotywę silniki parowe ciągnęły pług, stanowiąc w całym sąsiedztwie nie lada sensację. By wprowadzić te zmiany i dopilnować ich działania, Karol wpadał do Dąbrowy raz po raz na jeden dzień”. Trzeba było również mieć baczenie na ludzi, pracujących we dworze, stajniach, stodołach, lasach i na polach. Łącznie było ich ponad pięciuset. Gospodarowanie Karola Geyera ocenił Jan Ernst, mąż Zosi, jego siostrzenicy: „Dąbrowa Zielona była perłą gospodarstwa nie tylko całej okolicy, ale na pewno jednym z najbardziej wzorowo prowadzonych majątków ziemskich w Polsce. [...] Wuj Karol, chociaż z wykształcenia był chemikiem, prowadzić umiał majątek doskonale. Wynikało to z dobrego zmysłu organizacyjnego, jaki posiadał, ale przede wszystkim z dowolnych środków finansowych, jakie w każdej chwili miał do dyspozycji i które najwłaściwiej umiał inwestować. Dobrze płacąc za pracę na każdym stanowisku, miał też zawsze najlepszych specjalistów. Zasięgał rad profesorów wyższych uczelni rolniczych, a zaleceń ich słuchał zarówno, jeśli chodzi o sposób uprawy, jak i rodzaj hodowanych roślin i zwierząt. Problem kosztów nie istniał. Na rezultaty nie musiał też długo czekać i po kilku już latach Dąbrowa była majątkiem przynoszącym duże dochody.” Karol Władysław Geyer urodził się 23 marca 1890 roku w Łodzi i pochodził z bogatego rodu przemysłowców łódzkich, zapoczątkowanego w drugiej połowie XIX wieku przez Ludwika Geyera, dziadka Karola. Trwałym symbolem przemysłowej i finansowej potęgi Geyerów jest *Biała fabryka*, wzniesiona przez Ludwika przy ul. Piotrkowskiej w Łodzi, będąca obecnie siedzibą Centralnego Muzeum Włókiennictwa. Karol Geyer studiował na politechnice w Zurychu (Szwajcaria), gdzie w 1914 roku uzyskał dyplom inżyniera chemika. Po powrocie do Łodzi rozpoczął aktywne życie przemysłowca w rodzinnych zakładach, no i ożenił się. Jego wybranką została Maria Eryka Buchholtz, wnuczka Karola Scheiblera, (Scheiblerom poświęciłam osobny artykuł), łódzkiego potentata włókienniczego. Fundusze na dąbrowskie inwe-

stycje pochodziły m.in. z dochodów, jakie Marii i Karolowi przynosiły udziały w zakładach przemysłowych. Oboje dysponowali ogromnym majątkiem, zarówno dziedzicznym, jak i nabytym i umieli go spożytkować. Zgodnie z rodzinną tradycją Karol Geyer zajmował się działalnością charytatywną na rzecz różnych instytucji łódzkich: m.in. wspierał szpital psychiatryczny *Kochanówka*, szpital dziecięcy Anny Marii, nazwany tak na cześć zmarłej córki Matyldy i Edwarda Herbstów (pisałam o nich wcześniej), łożył na Szkołę Rzemiosł, prowadzoną przez księży salezjanów. Po wybuchu II wojny światowej Maria i Karol Geyerowie, oboje pochodzenia niemieckiego, nie podpisali volkslisty, a ich postawa w latach okupacji hitlerowskiej okazała się bez zarzutu. W grudniu 1939 roku Karol Geyer został przez gestapo aresztowany w łódzkim mieszkaniu i w bydłym wagonie, przy 20 stopniach mrozu, przewieziony do Krakowa. Po krótkim pobycie w więzieniu zwolniono go, ale został wysiedlony z Łodzi, która została włączona do Rzeszy Niemieckiej, a jego łódzki majątek Niemcy skonfiskowali. W tej sytuacji Geyerowie zamieszkali w Dąbrowie Zielonej, znajdującej się podczas wojny w Generalnej Guberni.

(cdn.)

Alicja Król-Kamińska

„Wiekowe kontrasty”

Zdobywanie i przyrządzanie pożywienia było podstawą przetrwania człowieka od pradziejów jego istnienia. Badania archeologiczne potwierdzają ciągły rozwój narzędzi temu służących.

Prototypem urządzenia do rozdrabniania nasion zbóż było urządzenie zwane „stępą”. To zagłębienie wydrążone w drewnianym pniu i drewniany ubijak (stępor), którym człowiek obłuskiwał i kruszył ziarna na kaszę. Odmianą stępy drewnianej była stępa kamienna. Jej następcami były żelazne moździerze jeszcze w XIX wieku. Zastąpione przez młyny zbożowe przetrwały w miniaturach do czasów współczesnych jako dodatkowe, ręczne urządzenia służące w kuchniach domowych do rozgniatacia różnych przypraw ziółowych. Moździerz nadal więc pełni funkcję użytkową, ale jest bardziej traktowany jako ozdoba. Zaprezentowany na zdjęciu moździerz to zabytek

wykonany z mosiądzu użytkowany w rodzinie

M. M. Surlejów. Miarą postępu w tym zakresie był młynek żeliwny do mielenia kawy, pieprzu i innych nasion twardych. Prezentowany (produkcji niemieckiej) pochodzi z okresu międzywojennego i znajduje się w zbiorach prywatnych K.J. Orłów. Najmłodszy z młynków to młynek elektryczny do mielenia kawy- produkcja z lat 1980-1990. Jest przedstawicielem całej gamy młynków tego typu jako urządzeń samodzielnych lub będących na wyposażeniu wszelkiego rodzaju mikserów i robotów kuchennych. My, użytkownicy, na co dzień nie zastanawiamy się, jaką długą drogę ewolucji technicznej przeszły te urządzenia. A warto.

Witold Błaszczyk

„Tropem dąbrowskich herbów”

Dąbrowa, jako wieś, której rodowód historyczny sięga roku 1248, nigdy w swoich dziejach herbu własnego nie posiadała. Przywilej nadania herbu przez władcę posiadały tylko miasta. Tylko herby miast przetrwały w różnych konfiguracjach do czasów współczesnych. Nie oznacza to jednak, że stare herby w naszej miejscowości gminnej nie funkcjonowały. Są to jednak herby rodowe właścicieli wsi należących pierwotnie do całej parafii dąbrowskiej- kolatorów, donatorów i darczyńców kościoła. Za **kolatora** uważany był właściciel posiadłości, który własnym kosztem w średniowieczu wybudował drewniany kościółek, zachowując prawo do powoływania i odwoływania duchownego w „swoim” kościele. Był to tzw. przywilej „ius patronatus”. W miarę upływu czasu i

powstania hierarchii kościelnej prawo to nosiło nazwę „prezenty”, czyli wskazywania biskupowi swojego kandydata na proboszcza parafii. **Donator** to fundator środków na kościół w postaci darowizn i nadań ziemskich. **Dobroczyńca** kościoła (benefactores) - to

człowiek wspomagający kościoły i zakony darowiznami w naturze, utensyliami, zapisami testamentowymi (legatami) itp. To właśnie herby tego typu ludzie zachowały się w kościele. Na **ryzalicie** umieszczonym nad zachodnim wejściem głównym do starego kościoła, w wieży zegarowej umieszczono herby: **Poraj, Pobóg, Nowina i S.D.** Wspomniany ryzalit to występująca poza płaszczyznę muru dekoracja (płytki wykusz). Herby zamknięto obramowaniem w postaci renesansowych kolumniek zwieńczonych ozdobnym gzymsem. Same znaki herbowe umieszczone są na wspólnej tarczy herbowej. Kwadratowa tabliczka umieszczona pod herbami zawiera ślady dawnego rytowanego napisu (bez możliwości odczytania). Te same, już pojedyncze herby, po wejściu do świątyni można dostrzec na podstawie bębna kopuły w transepcie na wspornikach i zwornikach żeber sklepienia. Najstarszym z przedstawionych herbów jest **Poraj**. Przedstawia konturowy rysunek stylizowanego kwiatu białej róży z zielonymi fragmentami kielicha kwiatowego i żółtym wnętrzem pączkowym na czerwonym tle. Ten herb rycerski powstał na przełomie IX-X w. w Czechach. „Poraj” to pierwotny przydomek rycerza świętynie „radzącego sobie” w pojedynkach na miecze (średniowieczne polskie słowo od „raić” – radzić, doradzać, rajca, rajcować). Przydomek ten stał się z biegiem czasu czeskim imieniem męskim. Na ziemi polskie dotarł w 965 roku wraz z Dobrawą, która z orszakiem dworzan przybyła na dwór Mieszka I do Gniezna, by zostać jego żoną po przyjęciu chrztu przez Mieszka. Ten czesko-polski mezalians z 966 r. na szczelbu książęcym był aktem przyjęcia chrześcijaństwa przez pogańskie plemiona polskie z rąk czeskiego biskupa z Pragi – Wojciecha, który pozostał w kraju Polan aż do czasu męczeńskiej śmierci z rąk pogańskich Prusów. Brat późniejszego świętego – Poraj na polecenie ojca hrabiego Sławnika z Lubicza przybył z drużyną rycerzy jako ochrona orszaku Dąbrówki i czeskich duchownych. Wydaje się bardzo prawdopodobne, że ów Poraj i inni rycerze pozostali na dworze Mieszka I i skorzystali z jego nadań ziemskich tworząc własne posiadłości i rody. Przez koligacje międzyrodowe herb „Poraj” stał się herbem późniejszych Dąbrowskich, którzy swoje nazwisko przyjęli od naszej Dąbrowy (Dambrowy). Herb Dąbrowskich „Poraj” towarzyszył temu rodowi w Dąbrowie i w całej ziemi sieradzkiej aż do połowy XVII wieku, kiedy to ród wygasł, a dobra dąbrowskie przeszły w ręce innych właścicieli. Kojarzenie nazwy herbu ze znaną nam miejscowością Poraj może mieć tylko postać wtórna. To miejscowość przyjęła nazwę własną od nazwy herbu „Poraj”, którym pieczętował się jej założyciel – starosta krzepicki – Stanisław z Kurozwęk (1496 r.)

(Ciąg dalszy w następnym numerze)

Witold Błaszczyk

„Dawnych kółek czar”

Osiągnięcia motoryzacji były i są podstawą fascynacji dla bardzo wielu ludzi bez względu na wiek, płeć czy status społeczny. Wyższą formą fascynacji jest kolekcjonerstwo zabytkowych pojazdów mechanicznych. W wymiarze lokalnym do tego typu ludzi możemy z pewnością zaliczyć

młodego mieszkańca ul. Sadowej w Dąbrowie Zielonej – Michała Zawiszę. Jednośladami zainteresował się już jako uczeń klasy czwartej. W starszych klasach sentyment ukierunkował się na motocykle rodzimej produkcji lat powojennych. Po uzyskaniu samodzielności finansowej kolekcjonowanie starych motocykli, a nieco później i samochodów stało się praktyką. Wśród zbioru motocykli prym wiodą WFM, 2 kultowe „Junaki” z wózkami bocznymi oraz „WSK”, „SHL”,

„Gazela”, motocykle crossowe typu „Bak” i inne z motorowerami „Romet” włącznie. Od 2008 r. zaczął gromadzić również stare polskie samochody. Może pochwalić się

„Warszawą” z 1969r., „Syreną 105”, Polonezem” (usportowionym) i „Polskimi Fiatami”. Właściciel z emfazą opowiada o szczegółach technicznych i produkcyjnych zabytkowych egzemplarzy. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że swoje jednoślady remontuje sam, przywracając im fabryczny wygląd. O jakości i precyzji renowacji świadczą przyznane puchary na zlotach, rajdach i przeglądach zabytkowych motocykli oraz samochodów w skali kraju.

Gratulujemy p. Michałowi ciekawego zbioru pojazdów, które są potwierdzeniem świetności i różnorodności polskiego przemysłu motoryzacyjnego na przestrzeni lat powojennych. To

dzięki takim pasjonatom jak on można się o tym przekonać naocznie, nie wyjeżdżając poza Dąbrowę Zieloną. Sympatyków starych pojazdów zaprasza do oglądania kolekcji oraz proponuje doradztwo w zakresie remontów.

Witold Błaszczyk

Uchwalenie Konstytucji 3 Maja

30 kwietnia 2012 roku w sali gimnastycznej Zespołu Szkół w Dąbrowie Zielonej odbyło się przedstawienie teatralne „Uchwalenie Konstytucji 3 Maja” w ramach projektu „Zainwestujmy w przyszłość”. Uczestniczyli w nim uczniowie klas pierwszych i drugich gimnazjum, realizujący zajęcia „Przez teatr do historii”. Nad przebiegiem czuwali nauczyciele – opiekunowie warsztatów: Edward Nowak i Barbara Majda.

Na uroczystość zaproszono władze gminne. Obecni też byli nauczyciele i uczniowie szkoły podstawowej. Występ zakończył się pochodem do kościoła parafialnego całej społeczności zgromadzonej na przedstawieniu. W kościele nastąpiło uroczyste odczytanie Aktu Uchwalenia Konstytucji i msza dziękczynna za ojczyznę, celebrowana przez ks. Adama Koniecznego.

Edward Nowak

„Spełnione marzenia”

Wspólne wyjazdy dzieci odgrywają wielką rolę w tworzeniu się i umacnianiu więzi międzyludzkich. Dzięki nim lepiej poznajemy uczniów i ich potencjał. O wyjeździe marzyliśmy już od kilku lat. Jednak dopiero teraz udało nam się zrealizować nasze marzenia.

W wyjeździe na „Zieloną Szkołę” do Krynicy Morskiej brali udział uczniowie kl. II-VI ze Szkoły Podstawowej w Dąbrowie Zielonej. Organizatorem była Teresa Falana. Opiekę sprawowały: Barbara Musiał i Ewa Kaczmarek. Uczniowie zwiedzili takie

miasta jak: Gdańsk, Gdynię, Sopot, Frombork oraz Malbork. Pobyt w nowym miejscu i w nowych warunkach każde dziecko przeżywało inaczej. „Zielona Szkoła” dawała okazję do pracy wychowawczej dwadzieścia cztery godziny na dobę. Działania wychowawcze były realizowane w postaci godzin wychowawczych, prezentacji multimedialnych, kart pracy, zabaw integracyjnych, wycieczek, indywidualnych rozmów z uczniami i spotkań z grupą dzieci. Wiele oddziaływań wychowawczych było podejmowanych spontanicznie. Mamy nadzieję, że w następnych latach będziemy organizować następne tego typu wyjazdy.

Ewa Kaczmarek

Rozstanie z ks. Stanisławem Styczyńskim

1 lipca stał się dla parafii Cielętniki wielkim świętem. Parafianie tłumnie przybyli do świątyni na uroczystą sumę, aby swoją obecnością podziękować księdzu proboszczowi Stanisławowi Styczyńskiemu za 7 lat jego posługi w parafii. Po sumie nadszedł czas pożegnania – nawet najtwardsi mieli łzy w oczach. Nawa główna wypełniła się tymi, którzy chcieli podziękować za posługę duszpasterską. Wśród nich znaleźli się: dzieci, ministranci i scholka, Maria Włodarczyk - wójt Gminy Dąbrowa Zielona z radnymi K. Kucharskim i K. Ruminem, strażacy, przedstawiciele Rady Parafialnej i mieszkańców, księża rodacy – Adam Konieczny i Artur Jurczyk.

Wspomnieliśmy także ks. Stanisława Styczyńskiego, który pozostanie jako kapłan, dzięki któremu świątynia odzyskała swój blask. Starania księdza zaowocowały m.in. pomalowaniem kościoła z odnowieniem ołtarzy, wykonaniem nowej instalacji elektrycznej i oświetleniowej, wykonaniem chodników wokół świątyni. Odszedł z naszej parafii proboszcz - wzorowy gospodarz - człowiek.

A. Wojtala

„Śniadanie Mistrza”

W Dzień Dziecka - 1 czerwca laureat Olimpiady Przedmiotowej z Historii – Damian Siwek pod opieką Ewy i Edwarda Nowaków udał się do Chorzowa na „Śniadanie Mistrzów 2012”.

Uroczystość odbyła się w Parku Śląskim na terenie Rosarium. Po powitaniu wszystkich gości przez prowadzącą - Olę Chrzan, wystąpił zespół „Big Band” z Zespołu Szkół „Silesia” z Czechowic Dziedzic. Następnie głos zabrał Śląski Kurator Oświaty Stanisław Faber, który dokonał uroczystego pasowania Młodzieżowego Wojewody Śląskiego oraz Młodzieżowego Kuratora Oświaty. Zostali nimi pięciokrotni laureaci olimpiad przedmiotowych. Po oficjalnej części uczestnicy wzięli udział w plenerowym śniadaniu, któremu towarzyszyły występy zespołów, plener malarski, ogródki naukowe. Końcowym akcentem było zaproszenie laureatów do Wesołego Miasteczka. Mimo zmiennej aury wszystkim dopisywały humory i dobra zabawa.

Edward Nowak

Zgodnie z planem

W roku 2008 mieszkańcy Borowców w opracowanym wspólnie Planie Odnowy Miejscowości założyli wiele działań mających na celu poprawienie wizerunku wsi poprzez zagospodarowanie znajdujących się na jej terenie trzech działek komunalnych.

Działki te mają szczególne znaczenie dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, sprzyjającego nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne. Dlatego też w okresie

kilku lat wykonali społecznie bardzo wiele prac. Wyremontowali tzw. "Dom Ludowy", w którym obecnie funkcjonuje świetlica dla dzieci i młodzieży, a w którym odbywają się spotkania wiejskie, imprezy i zabawy. Na jednej z działek wybudowali palenisko, wykonali ławki i huśtawkę, na drugiej postawili wiatę biesiadną wyposażoną w stoły, ławki i miejsce do grillowania. Zagospodarowali centrum wsi, gdzie znajduje się mini plac zabaw oraz chodnik z ustawionymi na nim ławeczkami. Przygotowali także teren na boisko, z którego już w roku następnym będzie można korzystać. Biorą kilka razy w roku czynny udział w pracach porządkowych tak, aby nie tylko społeczność lokalna, ale i przebywający we wsi goście spędzali czas w miłej atmosferze.

Aleksandra Fuchs

TOBIE MAMO...

26 maja to najpiękniejszy dzień w roku - Dzień Matki. W tym dniu tradycyjnie wszystkie mamy uczniów SP w Olbrachciach obdarzane są szczególnymi dowodami miłości. Mamy przyjęły zaproszenie swoich dzieci i bardzo licznie przybyły na imprezę środowiskową przygotowaną pod kierunkiem Joanny Włodarz, Elżbiety Ciastek,

Renaty Grzesiak, Anny Rajchel z pomocą innych nauczycieli. Obecnością zaszczyliła nas również Maria Włodarczyk – Wójt Gminy Dąbrowa Zielona. Na tle niepowtarzalnej dekoracji wykonanej na tę okazję, uczniowie poprzez wiersze i piosenki wyrazili swoją miłość i szacunek do mam. Z gorącym przyjęciem gości spotkały się zarówno występy wokально-instrumentalne w wykonaniu uczniów klas I – III, jak i układy taneczne zaprezentowane przez uczennice klas IV – VI. Po występach dyrektor szkoły Andrzej Kapuściński oraz p. Wójt złożyli życzenia mamom z okazji ich święta, a uczniowie wręczyli laurki.

Renata Grzesiak, Joanna Włodarz

„Chomicz” dla dąbrowianina

W dniu 2 czerwca 2012r w strażnicy OSP Mnich gmina Chybie, powiat cieszyński odbył się Zjazd Wojewódzki Związku OSP RP województwa śląskiego. Zjazd podsumował pięcioletnią działalność Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP woj. śląskiego i nakreślił kierunki działania na następną kadencję. Jednym z punktów porządku obrad Zjazdu było wręczenie odznaczeń i wyróżnień zasłużonym działaczom Związku z terenu województwa śląskiego.

Medal Honorowy im. Bolesława Chomicza za całokształt działalności w Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP z rąk Prezesa Zarządu Głównego Związku, Wicepremiera, d-ha Waldemara Pawłaka otrzymał dh Tadeusz Zieliński – Wiceprezes Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP w Dąbrowie Zielonej.

Medal Honorowy im. B. Chomicza ustanowiony dla uczczenia pamięci pierwszego prezesa jednolitego Związku OSP RP nadawany jest za zasługi w rozwoju i umacnianiu Związku OSP RP i Ochotniczych Straży Pożarnych. Medalem mogą być odznaczone jednostki OSP oraz ich członkowie, działacze Związku oraz osoby, instytucje i organizacje społeczne. Mogą nim być również uhonorowane Oddziały Związku OSP RP wyróżniające się w realizacji celów Związku.

Tadeusz Ciastko

„Dzień Dziecka w Świetlicy”

Dzień Dziecka w Świetlicy Środowiskowej w Raczkowicach upłynął na wesołej zabawie. Głównym punktem tego święta był wyjazd do siedziby Państwowej Straży Pożarnej w Koniecpolu. Dzięki przychylności strażaków zostaliśmy oprowadzeni po wszystkich zakamarkach Straży. Zapoznaliśmy się z całym wyposażeniem wozu strażackiego - węzami, pompami, siekierkami, nożycami do cięcia metalu i wieloma innymi rzeczami. Następnie każdy mógł wsiąść na chwilę do środka pojazdu. Największą atrakcją był pokaz wozów strażackich, ubioru strażaka jadącego do danego zdarzenia i możliwość zmierzenia się z węzłem strażackim podczas lania wody. Następnie kilku strażaków zademonstrowało zjazd po rurze w czasie akcji. Dzieci były zachwycone wyjazdem, a większość z nich zapowiedziała, iż w przyszłości zostanie strażakami. Po powrocie do świetlicy czekał na dzieci słodki poczęstunek. Rodzice przygotowali także niespodziankę – pieczonki oraz kielbaski z ogniska. W tym radosnym dniu uczestniczyła również Wójt Gminy Dąbrowa Zielona – Maria Włodarczyk, Przewodniczący Rady Gminy – Adam Szkop, Sołtys wsi Raczkowice – Jan Jurczyk oraz rodzice dzieci chodzących do świetlicy.

Małgorzata Sikora

Z prac Rady Gminy

Podczas XX sesji Rady Gminy w Dąbrowie Zielonej odbytej w dniu 30 kwietnia 2012 r. Wójt Gminy przedstawiła zebranym sprawozdanie z działalności w okresie międzysesyjnym. W obecnej kadencji sprawozdania Wójta są przejrzyste i konkretne. Radni są szczegółowo informowani o wszystkich poczynaniach i zamierzeniach dotyczących naszej gminy. Nic nie dzieje się bez ich wiedzy, co stanowi całkiem nowy element w zarządzaniu naszą gminą. W dalszej części sesji, po wysłuchaniu sprawozdań z pracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Zielonej za 2011 rok i Środowiskowego Domu Samopomocy w Soborzycach za 2011 rok oraz sprawozdania z realizacji rocznego programu współpracy Gminy Dąbrowa Zielona z organizacjami pozarządowymi, radni podjęli sześć uchwał. Dotyczyły one zmian w budżecie gminy na rok 2012 oraz zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej, a także zbycia nieruchomości stanowiących własność gminy. Wyrażono zgodę na zawarcie umowy najmu na lokal użytkowy (garaż) na kolejny okres ważności, podjęto uchwałę w sprawie przyjęcia do realizacji projektu z wykorzystaniem środków unijnych EFS i uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w miejscowości Cieletniki w rejonie ulic Szkolna i Żurawia.

22 czerwca 2012 r. podczas XXI sesji Rady Gminy w Dąbrowie Zielonej radni jednogłośnie udzielili absolutorium Wójtowi Gminy za rok 2011. Absolutorium udzielono po wysłuchaniu sprawozdania Wójta z działalności w okresie międzysesyjnym, interpelacjach i zapytaniach oraz po podjęciu uchwały w sprawie sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za rok 2011, które zebranym przedstawił Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Krzysztof Kucharski. Jednogłośnie także podjęto uchwały w sprawie zmian w budżecie gminy na 2012 rok i zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz uchwałę w sprawie zaciągnięcia zobowiązań długoterminowych. Uchwalono zmiany w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wysłuchano także informacji o projekcie „Masz głos, Masz wybór”, do którego przystąpiło Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Dąbrowa Zielona „Dąbrowiaczy”. Po odpowiedziach na interpelacje i zapytania oraz po zgłaszaniu wolnych wniosków radni weryfikowali projekty herbów Gminy Dąbrowa Zielona. Odbył się multimedialny pokaz 53 herbów o różnej konfiguracji godeł herbowych i kolorystyki tarczy. Autorami zestawu projektów są: Karina Synowiec i Witold Błaszczyk. Po zapoznaniu się z opisem symboliki godeł i uwarunkowań historyczno – społecznych wyłoniono 6 projektów do dalszych prac zgodnie z wymogami heraldyki. Po zakończeniu sesji radni wręczyli Marii Włodarczyk - Wójtowi Gminy kwiaty i podziękowali za dobrą współpracę w roku 2011. W sesji uczestniczyli reporterzy z Niezależnej Telewizji Lokalnej w Radomsku, którzy aż trzykrotnie w „Kurierze” przedstawili obraz naszej gminy, która w tak krótkim czasie pozytywnie zmieniła i nadal zmienia swój wizerunek.

Aleksandra Fuchs

„Szkolne kariery”

Zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami nasza redakcja będzie śledzić szkolne kariery uczniów szkół muzycznych, którzy szlify gry na wybranych instrumentach zdobywali w Młodzieżowej Orkiestrze Dętej w Dąbrowie Zielonej. Jednym z wielu wyróżniających się uczniów jest **Mateusz Sowa**. Do dąbrowskiej orkiestry należy od 2006r. Uczeń VI klasy SP W Dąbrowie Zielonej i uczeń V klasy cyklu 6-letniego Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Józefa Żebrowskiego w Częstochowie. Tajniki i umiejętności gry na klarnecie zgłębia pod kierunkiem Włodzimierza Gołębiewskiego. Od roku szkolnego 2012/13 zamierza kontynuować naukę w Państwowej Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej II stopnia w Częstochowie. W ciągu ostatnich czterech lat był wyróżniającym się uczniem, który reprezentował szkołę na festiwalach, konfrontacjach, konkursach i przesłuchaniach muzycznych na różnych szczeblach. Oto osiągnięcia w układzie chronologicznym. **2009r.-Złoty Dyplom** na festiwalu muzyki Józefa Haydna w Częstochowie. **Wyróżnienie** na IX Konkursie Młodych Solistów w Jaworznie. **2010r.-Wyróżnienie** w XIX Konfrontacjach Instrumentów Dętych w Oławie. Uczestnik XVII Śląskiego Konkursu Instrumentów Dętych „Drewno dla najmłodszych” w Dąbrowie Górniczej. **Wyróżnienie** w X Konkursie Młodych Solistów w Jaworznie. Uczestnik Makroregionalnych Przesłuchań Uczniów Klas Instrumentów Dętych Drewnianych Szkół Muzycznych I Stopnia w Katowicach. **2011r.-** Uczestnik Ogólnopolskich Przesłuchań Uczniów Klas Instrumentów Dętych Drewnianych Szkół Muzycznych I Stopnia w Warszawie. Uczestnik w XX Konfrontacjach Instrumentów Dętych w Oławie. **Wyróżnienie** w XI Konkursie Młodych Solistów w Jaworznie. **2012r.-** Uczestnik w XXI Konfrontacjach Instrumentów Dętych w Oławie. **III Miejsce** w XIX Śląskim Konkursie Instrumentów Dętych „Drewno dla najmłodszych” w Dąbrowie Górniczej. **III Miejsce** w VI Konkursie Instrumentów Dętych JUPITER 2012 w kategorii „Klarnet” w Krakowie. Gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

W skrócie

W związku z wątpliwościami wielu mieszkańców dotyczącymi wartości robót remontowych i renowacyjnych w naszym kościele wyjaśniamy: Koszt projektowy to 315 tys. w tym dotacja 200 tys. (trzeba wyłożyć swoje środki na całość, a 200 tys. będzie zwrócone po zakończeniu inwestycji). Dodatkowo są wykonywane nieobjęte projektem prace (finansowane przez parafię) m.in. renowacja zabytkowych stacji Drogi Krzyżowej, czy rzeźby „Skamieniałe dzieci”. Wartość **całości inwestycji** to trochę ponad 400 tys. złotych. Szerzej o remoncie naszego kościoła w następnym numerze.

W dniu 19 maja 2012r. odbył się po raz kolejny w Dąbrowie Zielonej „Bieg Wiosny” pod patronatem Wójta Gminy w ramach ogólnopolskiej akcji „POLSKA BIEGA”. W imprezie brało udział 123 zawodników w różnych kategoriach wiekowych to sporo więcej niż w ubiegłym roku. Biegi odbywały się przy sprzyjającej pogodzie i dopingu licznie zgromadzonych kibiców. Wszyscy uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy, a zawodnicy, którzy zajęli miejsca na podium dyplomy i medale.

W dniu 4 czerwca w Sali GOK-u miał miejsce wernisaż i otwarcie Wystawy prac hafciarskich. Panie, których prace były prezentowane w GOK w Dąbrowie Zielonej są wielkimi pasjonatkami haftu krzyżkowego, szydełka i frywolitki. Część z nich należy do Klubu Hafciarskiego „Igiełka” w Kłobucku, a pozostałe pracują, mieszkają i tworzą w Częstochowie. Ich prace krzyżkowe można już było obejrzeć w GOK w Kłobucku, na konkursie we Wręcycy (gdzie zdobyły I miejsce i wyróżnienie) oraz na wystawie w Ratuszu Częstochowskim na przełomie sierpnia i października 2011r. Niektóre hafciarki wystawiały swoje prace na V Ogólnopolskiej Wystawie Haftu w Łodzi i Krośnie oraz na I i II Zjeździe Zakreconych w Krzyżku w Wiśle i Ustroniu.

Ze względu na szczupłość miejsca w bieżącej gazecie, obszerną informację z „Festynu Rodzinnego”, który odbył się 3 czerwca br. zamieścimy w następnym numerze „Nowin z Gminy”. **Redakcja**

Witold Błaszczyk

Z prac Wójta Gminy

Okres I półrocza 2012 r. dla Wójta Gminy był niezwykle pracowity.

W pierwszym kwartale odbyły się zebrania wiejskie w 14 sołectwach Gminy Dąbrowa Zielona, podczas których Wójt Gminy zaprezentowała swoje działania w 2011 r. oraz przedstawiła plany i zamierzenia na rok 2012. Wysłuchała problemów mieszkańców, ich wniosków i postulatów.

We wszystkich jednostkach OSP odbyły się zebrania sprawozdawcze zakończone spotkaniem podsumowującym Zarządu Gminnego OSP, w których Wójt Gminy również uczestniczyła, zapoznając się z problemami jednostek,

Uczestniczyła w wielu spotkaniach roboczych, w tym m.in.:

- konwencji wójtów i burmistrzów woj. śląskiego,
- zebraniu Klubu Wójtów,
- w spotkaniach w Starostwie Powiatowym,
- w naradach Śląskiego Związku Gmin i Powiatów,
- w krajowym zjeździe Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej,
- w Lokalnej Grupie Działania „Razem na Wyżynę”,
- w Urzędzie Marszałkowskim w Katowicach,
- w pałacu Prezydenta RP poświęconym rozdaniu statuetek „Super samorząd”,
- w wyjeździe organizowanym przez Urząd Marszałkowski do Parlamentu Europejskiego w Brukseli.

Omawiano problemy najbardziej nurtujące samorządy: koszty oświaty, nakładanie nowych zadań na samorządy (np. ustawa śmieciowa), ograniczenia w zaciąganiu kredytów na działalność bieżącą, możliwości korzystania ze środków unijnych w kolejnych latach.

Realizując bieżące sprawy Gminy Wójt odbyła spotkanie w Nadleśnictwie w Gidlach w sprawie podpisania umowy na użyczenie dróg leśnych pod ścieżki rowerowe, ze Stowarzyszeniem na rzecz Rozwoju Soborzyc w sprawie podpisania umowy użyczenia budynku szkoły na prowadzenie szkoły niepublicznej, z przedstawicielami Mniszek Zakonu Kaznodziejskiego Sióstr Dominikanek – Klasztor Św. Anny w sprawie podpisania porozumienia na wejście w teren podczas przyszłej budowy kanalizacji w Świętej Annie, z Wójtem Gminy Żytno w sprawie wspólnego remontowania drogi w miejscowości Niebyła,

Zakończono inwestycje: budowa wodociągu z przyłączami w miejscowościach Zalas Biedy, Raczkowice Kolonia Nowa Wieś – Lipie, Soborzyc- Osiny- Cudków- Niebyła- Zaleszczyny, remont drogi: Dąbrowa Zielona - od Agronomówki do ul. Górnej, Nadzorowała prowadzone inwestycje na drogach w Zalas Biedach i ul. Górnej w Dąbrowie Zielonej,

Przeprowadzono przetargi i podpisano umowy na: przebudowę i zmianę cech funkcjonalnych budynków OSP wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu we wsi Dąbek z przeznaczeniem jako obiekt turystyczny, remont drogi gminnej w miejscowości Cielętniki (ul. Leśna), remont drogi gminnej w miejscowości Raczkowice, zagospodarowanie przestrzeni publicznej w miejscowości Cielętniki poprzez wykonanie placu parkingowego, chodnika, ścieżki rowerowej oraz elementów małej architektury publicznej i zieleni, zagospodarowanie przestrzeni publicznej w centrum miejscowości Ulesie poprzez wykonanie placu parkingowego, chodników oraz elementów małej architektury publicznej i zieleni z przeznaczeniem na cele społeczne mieszkańców, remont i przebudowa funkcjonalnej części budynku w miejscowościach Cielętniki, Raczkowice, Święta Anna, Ulesie oraz remont świetlicy wiejskiej w Nowej Wsi. Na bieżąco trwa nadzór nad przebiegiem w/w prac.

Wydała 52 zarządzenia, w tym 15 zarządzeń dotyczyło zmian w budżecie gminy na 2012 r., 9 upoważnień pracowników Urzędu Gminy do podpisywania decyzji w imieniu Wójta Gminy, 3 odbioru wykonanych remontów, 3 w sprawie wprowadzenia

kontroli zarządczej i jej monitorowania, 2 powołania komisji egzaminacyjnej dla nauczycieli kontraktowych zdających egzamin na nauczyciela mianowanego. Wprowadzając zarządzenia w sprawie zmian w budżecie gminy uwzględniono dotacje zewnętrzne na: realizację programów w oświacie – 58.990 zł, zadania pomocy społecznej – 37.056 zł, usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 1.400.000 zł, zwrot podatku VAT za paliwo dla rolników – 64.181 zł, pomoc materialna dla uczniów – 19.641 zł.

Kolejne zarządzenia w sprawie upoważnień pracowników mają na celu zapewnienie ciągłości pracy Urzędu Gminy na wypadek nieobecności Wójta Gminy.

Analizowanie działań i wydatków w wyniku realizacji kontroli zarządczej pozwoli eliminować skutki niewłaściwych bądź omyłkowych decyzji.

Rozważamy wydłużenie godzin pracy Urzędu Gminy w jednym dniu kosztem godzin pracy w innym dniu celem umożliwienia załatwienia spraw mieszkańców po godzinach pracy. Dokładna treść wszystkich zarządzeń Wójta jest publikowana w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Dąbrowa Zielona.

Cały czas trwa porządkowanie dokumentacji i działań Urzędu Gminy. Wieloletnie zaniedbania spowodowały, że będzie to proces długi. Ma jednak na celu usprawnienie pracy Urzędu Gminy i wyeliminowanie niedociągnięć.

Wójt przygotowała 33 projekty uchwał Rady Gminy i przedłożyła pod obrady sesji Rady Gminy. Treści tych uchwał również są umieszczane w Biuletynie Informacji Publicznej.

W swoich działaniach Wójt podjęła prace związane z:

- przekazaniem w zarząd budynków i działek dla Zespołu Szkół w Dąbrowie Zielonej, Szkoły Podstawowej w Olbrachcicach, Gminnego Przedszkola w Dąbrowie Zielonej (jest to nie zrealizowane od 2010 r. zalecenie Regionalnej Izby Obrachunkowej),
- ograniczeniem wysokich wydatków na utrzymanie mieszkań komunalnych m.in. w Ośrodku Zdrowia, przenosząc systematycznie na lokatorów koszt ich utrzymania,
- wprowadzeniem weryfikacji złożonych przez mieszkańców deklaracji podatkowych dotyczących zabudowań, wykorzystując do tego celu naszą wiedzę i wskazania mieszkańców,
- wszczęciem postępowań sądowych o ustanowienie właściciela w stosunku do gospodarstw, w których nie przeprowadzono postępowań spadkowych celem naliczenia należnego podatku rolnego bądź podatku od nieruchomości; są to działania długofalowe i niezwykle pracochłonne, dlatego na efekty przyjdzie jeszcze poczekać,
- rozliczenia długów podatkowych przez Spółdzielnię Mleczarską w Olbrachcicach w likwidacji, procedury rozliczeń zbliżają ku końcowi dzięki dobrej współpracy z Likwidatorem,
- rozliczenia zaległości podatkowych mieszkańców, którzy systematycznie od wielu lat uchylali się od płacenia podatków,
- uzyskaniem wsparcia od powiatu na założenie krawężników wzdłuż ul. Strażackiej w Dąbrowie Zielonej, udroźnienia rowów w Raczkowicach, wydzielenia miejsc parkingowych wzdłuż boiska Orlik celem poprawy bezpieczeństwa komunikacji.

Na bieżąco prowadzone są prace porządkowe w centrach miejscowości w celu poprawienia estetyki naszej gminy. W zależności od posiadanych zasobów pracowników interwencyjnych prace te będą prowadzone w kolejnych miejscowościach.

Wójt złożyła kolejne wnioski o środki unijne, są to:

- wniosek o budowę targowiska w centrum wsi Dąbrowa Zielona,
- wniosek na wykonanie kanalizacji we wsi Św. Anna i budowę oczyszczalni ścieków z lokalizacją przy kanale Lodowy.

**Zastępca Wójta Gminy
Halina Huras**

„Festiwalowo”

W niedzielę 17 czerwca Dąbrowa Zielona rozbrzmiewała po raz kolejny muzyką orkiestr dętych. Odbywał się IV Festiwal Orkiestr Dętych, na który przyjechało 10 orkiestr. Festiwal rozpoczął się odprawą kapelmistrzów, gdzie omówiono sprawy organizacyjne i regulaminowe oraz odbyło się losowanie kolejności przemarszu i prezentacji na scenie.

Wszystkie orkiestry przemaszerowały sprzed remizy OSP na plac szkolny gdzie ustawiły się w szyku parady i wykonały wspólnie trzy utwory: „Rycerze Floriana”, „Orkiestry Dęte” i „Pochód”. Po oficjalnym otwarciu przeglądu orkiestry prezentowały repertuar konkursowy na scenie tj. trzy utwory, w tym jeden

utwór kompozytora polskiego. Na naszej scenie wystąpiły: Strażacka Orkiestra w Gidlach, Orkiestra Dęta OSP Przychody, Młodzieżowa Orkiestra „Strażak” OSP Wojkowice Kościelne, Młodzieżowa Orkiestra Dęta w Koniecpolu,

Orkiestra Dęta Bliżyce, Orkiestra Dęta OSP Miedźno, Orkiestra Dęta OSP Żarki, Młodzieżowa Orkiestra Dęta OSP Dzwono-Sierbowice, Orkiestra Dęta OSP Czaniec i ostatnia tradycyjnie orkiestra miejscowa Młodzieżowa Orkiestra Dęta OSP Dąbrowa Zielona. Prezentacje festiwalowe oceniała komisja pod przewodnictwem Edwarda Staniowskiego, a członkami komisji byli Marta Cupiał i Janusz Kudła. Każda orkiestra otrzymała statuetkę oraz dyplom. Orkiestry otrzymały ponadto nagrody rzeczowe.

Lilla Deska

„Majowa nutka”

zaprezentowania swojego talentu wokalnego było wielu. W sumie wystąpiło 52 wykonawców w czterech kategoriach wiekowych: przedszkolaki, dzieci z klas I-III szkół podstawowych, dzieci z klas IV-VI szkół podstawowych i młodzież gimnazjalna. Uczestnicy mogli wykonywać utwory o dowolnej tematyce, w języku polskim, solo lub w duecie. Występy oceniało jury w składzie: Marta Cupiał – instruktor muzyki w Regionalnym Ośrodku Kultury w Częstochowie, Roman Kryst – muzyk i Anna Boborowska. Wszyscy uczestnicy, zarówno ci mali, jak i ci starsi, bardzo przeżywali swoje występy, chcieli zaprezentować się z jak najlepszej strony. Jury oceniając występy, miało twardy orzech do zgryzienia. Po burzliwych obradach zapadły werdykty:

W kategorii przedszkola: I- Zuzanna Szyda i Julia Musiał z Dąbrowy Zielonej, II- Julia Stańczyk i Dawid Grzesik z Olbrachcic, III- Kacper Konieczny z Soborzyc. Pozostałe dzieci z tej kategorii wiekowej otrzymały wyróżnienia.

W kategorii klas I-III szkół podstawowych: I - Jarosław Konieczny ze SP w Dąbrowie Zielonej, II- Klaudia Hasikowska ze SP w Dąbrowie Zielonej, III- Zuzanna Jędrzejczyk ze SP w Dąbrowie Zielonej. Wyróżnienia jury przyznało: Iwetcie Rusinek i Martynie Obońskiej, Paulinie Nowińskiej, Sebastianowi Małolepszemu, Katarzynie Wąsek i Wiktorii Koziali.

W kategorii IV-VI jury przyznało miejsca: I- Olga Hasikowska ze SP w Dąbrowie Zielonej, II- Anna Figiel ze SP w Dąbrowie Zielonej, III- Laura Wąsek i Patrycja Zaskórska ze SP w Soborzycach. Wyróżnienia otrzymali: Hubert Jary, Martyna Łęgowik i Magda Musiał.

Kat. wiekowa, gimnazjaliści, przedstawia się następująco: I - Klaudyna Drygała z Olbrachcic, II - Adrianna Rutkowska z Ulesia, III - Damian Rutkowski z Soborzyc. Zwycięzcy otrzymali dyplomy i statuetki, natomiast osoby wyróżnione – nagrody książkowe. Każdy uczestnik festiwalu otrzymał dyplom. Organizatorzy zadbali również o poczęstunek dla uczestników. Specjalne podziękowania należą się jury. Oprócz oceny występów przekazali uczestnikom festiwalu wiele cennych wskazówek na temat występów publicznych, zachowania się na scenie, pokonywania tremy. Chciałabym również podziękować zaproszonym gościom, którzy mimo nawet obowiązku znaleźli chwilę, aby wysłuchać utworów przygotowanych przez dzieci i młodzież. Mam nadzieję, że Gminny Festiwal Piosenki na stałe zagości w kalendarzu imprez gminnych.

Aleksandra Kołodziejczyk

„Nowiny z Gminy” Magazyn Kulturalno-Społeczny GOK w Dąbrowie Zielonej, Plac Kościuszki 30
tel. 0-34/355-50-55

Kolegium Redakcyjne: Witold Błaszczak - redaktor naczelny, Aleksandra Fuchs, Lilla Deska, Aneta Wojtala, Robert Witkowski
Skład komputerowy: Robert Witkowski, Izabela Kucharska
Druk: „Magic House”

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiacji tekstów. Nie ponosi odpowiedzialności za treść nadestanych artykułów, opracowań i anonsów.

„Magazyn Kulturalno-Społeczny”